

Dydaktyka historii cz. 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia Specjalność NAUCZYCIELSKA Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18HISNS.22S.13219.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Violetta Julkowska	
Prowadzący zajęcia	Violetta Julkowska, Justyna Budzińska, Danuta Konieczka-Śliwińska, Izabela Skórzyńska	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przygotowanie merytoryczne w zakresie dydaktyki historii na poziomie edukacji w szkole ponadpodstawowej (wykład)
C2	kształcenie u studentów kompetencji kluczowych dla edukacji historycznej (myślenie historyczne, wizualizacja i mediatyzacja) (wykład)
C3	kształcenie u studentów postawy dążącej do samokształcenia i racjonalnego planowania własnej kariery zawodowej (wykład)
C4	przygotowanie merytoryczne i praktyczne studentów w zakresie nauczania/uczenia się historii w szkole ponadpodstawowej (ćwiczenia)
C5	przygotowanie merytoryczne i praktyczne studentów w zakresie korzystania i współtworzenia wybranych form kultury historycznej (pozaszkolna edukacja historyczna) (ćwiczenia)
C6	przygotowanie studentów w zakresie tworzenia i rozwijania warsztatu nauczyciela historii (ćwiczenia)

Wymagania wstępne

Zaawansowana wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu dydaktyki i metodyki historii w szkole podstawowej. Podstawy wiedzy o dydaktyce ogólnej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna obowiązującą „Podstawę programową kształcenia” pod kątem realizacji zadań edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej oraz projektowania celów operacyjnych wybranej jednostki lekcyjnej	D1.W1, D1.W10, D1.W14, D1.W2, D1.W3, HIS_K2_W01	Egzamin ustny, Test
W2	zna podstawowe kategorie myślenia historycznego jako zmieniającej wraz z rozwojem nauki historycznej kompetencji edukacji historycznej	D1.W12, D1.W15, D1.W2, HIS_K2_W02, HIS_K2_W06, HIS_K2_W14	Egzamin ustny, Test
W3	zna i rozumie pojęcia oraz terminy historyczne właściwe dla szkoły ponadpodstawowej	D1.W12, HIS_K2_W02, HIS_K2_W07, HIS_K2_W10	Egzamin ustny, Test
W4	zna adekwatne do zadań edukacyjnych strategie, metody i techniki nauczania historii oraz narzędzia oceny osiągnięć uczniów na poziomie szkoły ponadpodstawowej	D1.W10, D1.W11, D1.W12, D1.W13, D1.W14, D1.W4, D1.W5, D1.W6, D1.W7, D1.W9, HIS_K2_W08, HIS_K2_W12, HIS_K2_W13	Egzamin ustny, Test
W5	zna cele i zasady wizualizacji oraz multimediatyzacji jako strategii kluczowych we współczesnej edukacji historycznej	D1.W5, D1.W6, D1.W8, D1.W9, HIS_K2_W12	Egzamin ustny, Test
W6	zna zasady stosowania zróżnicowanych źródeł wiedzy historycznej (w tym materiały wizualne) na lekcjach historii na poziomie edukacji w szkole ponadpodstawowej	D1.W15, D1.W5, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	Egzamin ustny, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W7	zna zasady analizy i oceny zawartości merytorycznej i dydaktycznej podręczników szkolnych do historii	D1.W8, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08	Egzamin ustny, Test
W8	zna etapy realizacji metody projektu i zasady formułowania instrukcji do projektu badawczego / działania lokalnego o tematyce historycznej	D1.W15, D1.W5, D1.W6, HIS_K2_W08	Egzamin ustny, Test
W9	zna powody realizacji zajęć pozaszkolnych w placówkach edukacyjnych (muzeum, archiwum) i stosowania form pracy pozalekcyjnej (wycieczka)	D1.W4, D1.W7, HIS_K2_W11, HIS_K2_W17	Egzamin ustny, Test
W10	zna podstawy prawne i merytoryczne przeprowadzania egzaminu maturalnego z historii i krytycznie analizuje wybrane arkusze maturalne	D1.W11, D1.W2, HIS_K2_W06, HIS_K2_W07, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09, HIS_K2_W10	Test, Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy
W11	zna zasady przygotowania prezentacji/referatu/wystąpienia na tematy związane z nauczaniem/uczeniem się historii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie historii	D1.W13, HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W11, HIS_K2_W12	Test, Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy
W12	zna metodykę związaną z przygotowaniem prezentacji/referatu/wystąpienia/testu na tematy związane z różnymi formami zajęć lekcyjnych/pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania historyczne uczniów z zakresu edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej (konkursy historyczne, olimpiada historyczna, szkolne koło historyczne, muzeum, teatr, inne)	D1.W13, D1.W14, D1.W15, D1.W4, D1.W5, HIS_K2_W02, HIS_K2_W09	Test, Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi uzasadnić potrzebę realizacji zajęć pozaszkolnych w placówkach edukacyjnych (muzeum, archiwum) i form pracy pozalekcyjnej (wycieczka)	D1.U5, HIS_K2_U18, HIS_K2_U20	Egzamin ustny, Referat i ćwiczenia dla grupy
U2	potrafi wskazać podstawy prawne i merytoryczne przeprowadzania testu kompetencji oraz egzaminu maturalnego z historii i krytycznie analizuje wybrane arkusze maturalne	D1.U1, D1.U10, D1.U11, D1.U8, D1.U9, HIS_K2_U01, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U06, HIS_K2_U17	Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy
U3	potrafi samodzielnie opracować prezentację/referat/wystąpienie/test na tematy związane z nauczaniem/uczeniem się historii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie historii	D1.U10, D1.U11, D1.U5, D1.U7, D1.U8, HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U04, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10	Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	potrafi samodzielnie przygotować prezentację/referat/wystąpienie na tematy związane z różnymi formami zajęć lekcyjnych/pozalekcyjnych/pozaszkolnych, rozwijających zainteresowania historyczne uczniów z zakresu edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej (konkursy historyczne, olimpiada historyczna, szkolne koło historyczne, muzeum, teatr, inne)	D1.U1, D1.U10, D1.U11, D1.U5, D1.U6, HIS_K2_U01, HIS_K2_U05, HIS_K2_U07, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10, HIS_K2_U20	Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy
U5	potrafi wskazać wyznaczniki myślenia historycznego jako kategorii zmieniającej się wraz z rozwojem nauki historycznej i dydaktycznej	D1.U1, D1.U2, D1.U4, D1.U5, D1.U7, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U05, HIS_K2_U09, HIS_K2_U11	Test, Referat i ćwiczenia dla grupy
U6	potrafi zastosować w praktyce szkolnej strategię wizualizacji oraz multimediatyzacji materiału historycznego do celów edukacji historycznej na poziomie szkoły ponadpodstawowej	D1.U5, D1.U7, HIS_K2_U09, HIS_K2_U18, HIS_K2_U20	Prezentacja multimedialna, Referat i ćwiczenia dla grupy
U7	potrafi sformułować instrukcje do projektu badawczego / działania lokalnego o tematyce historycznej	D1.U3, D1.U4, D1.U5, D1.U6, D1.U7, HIS_K2_U09, HIS_K2_U10, HIS_K2_U19, HIS_K2_U20	Test, Referat i ćwiczenia dla grupy
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	stosuje i upowszechnia w praktyce dydaktycznej kategorię myślenia historycznego jako kluczową dla współczesnej edukacji historycznej	D1.K3, D1.K7, HIS_K2_K05, HIS_K2_K10	Egzamin ustny, Test
K2	stosuje w celu popularyzacji wiedzy o przeszłości terminologię historyczną	D1.K2, D1.K4, D1.K6, D1.K7, HIS_K2_K06, HIS_K2_K08	Egzamin ustny, Test
K3	stosuje w popularyzacji przeszłości adekwatnie do zadań edukacji pozaszkolnej (zajęcia pozalekcyjne) znane sobie strategie, metody i techniki nauczania historii	D1.K1, D1.K2, D1.K5, D1.K8, HIS_K2_K04, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, HIS_K2_K08, HIS_K2_K09	Egzamin ustny, Test
K4	rozumie i docenia powody realizacji zajęć pozaszkolnych w placówkach edukacyjnych (muzeum, archiwum) i form pracy pozalekcyjnej (wycieczka)	D1.K1, D1.K2, D1.K5, D1.K6, D1.K8, HIS_K2_K07	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Historyczna zmienność celów edukacji historycznej w perspektywie XVIII-XXI wieku.	W2, W3	Wykład
2.	Kształcenie świadomości historycznej i elementy myślenia historycznego uczniów w szkolnym przekazie dydaktycznym i podręcznikowym na poziomie szkół ponadpodstawowych.	W1, W2, U5, K1	Wykład, Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Strategie i metody oraz techniki kształcenia historycznego w szkołach ponadpodstawowych.	W4, W5, W8, U6, U7, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia
4.	Struktura lekcji (tradycyjnej i kreatorskiej) oraz organizacja zajęć pozalekcyjnych z perspektywy kształcenia problemowego.	W1, W11, W2, W4, W6, U4, U6, U7, K4	Wykład, Ćwiczenia
5.	Kształcenie pojęć historycznych – metody i techniki wyjaśniania oraz utrwalania pojęć na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	W3, W4, W5, U5, U6, K2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Projekt edukacyjny i jego odmiany w szkole ponadpodstawowej – droga kształcenia samodzielności poznawczej i samodzielnej organizacji pracy a praca zespołowa.	W4, W8, U7, K3	Wykład, Ćwiczenia
7.	Zróżnicowane środki dydaktyczne w edukacji historycznej (w tym literatura, fotografia, multimedia i wizualizacje danych) w nauczaniu historii w szkole ponadpodstawowej. Analiza zawartości dydaktycznej podręcznika do historii jako uniwersalnego środka dydaktycznego.	W6, W7, W8, U6, U7, K1	Wykład, Ćwiczenia
8.	Rola muzeum w edukacji – odmiany narracji muzealnej, współczesne problemy animacji kultury historycznej.	W9, U1, K4	Wykład
9.	Ewaluacja i ocena osiągnięć uczniów – metody oceny, narzędzia diagnozy (test wiedzy i kompetencji).	W10, W12, W4, W7, W8, U2, U3, U4, U7, K3	Wykład, Ćwiczenia
10.	Przygotowanie do zaprogramowania i przeprowadzenia wycieczki historycznej jako projektu badawczego lub działania lokalnego. Wizyty studyjne w placówkach kultury i ich znaczenie w popularyzacji kultury oraz propagowaniu idei ochrony dziedzictwa kulturowego.	W8, W9, U1, U4, K4	Wykład, Ćwiczenia
11.	Prawne i merytoryczne podstawy przeprowadzania egzaminu maturalnego.	W10, U2	Ćwiczenia
12.	Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (uczeń zdolny, uczeń z dysfunkcjami; podstawy prawne, nauczanie/uczenie się formalne i nieformalne).	W11, W12, U3, U5	Ćwiczenia
13.	Formy zajęć lekcyjnych/pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania historyczne uczniów z zakresu edukacji historycznej w szkole ponadpodstawowej (konkursy historyczne, olimpiada historyczna, szkolne koło historyczne, muzeum, teatr, inne).	W12, U1, U4, K3, K4	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Pokaz i obserwacja, Praca w grupach, Prezentacja multimedialna

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza i umiejętności, od 100 do 90% pkt. na teście i podczas egzaminu ustnego; dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza i umiejętności, od 90 do 80% pkt. na teście i podczas egzaminu ustnego; dobry (db; 4,0): dobra wiedza i umiejętności, od 70 do 80% pkt. na teście i podczas egzaminu ustnego; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza i umiejętności, od 60 do 70% pkt. na teście i podczas egzaminu ustnego; dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza i umiejętności, od 50 do 60% pkt. na teście i podczas egzaminu ustnego; niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza i umiejętności, poniżej 50% pkt. na teście i podczas egzaminu ustnego.
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0) – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne; wzorowe wykonanie zadania zgodnie z przedstawionymi zaleceniami, a jednocześnie w sposób kreatywny i twórczy, dobry plus (+db; 4,5) – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne; precyzyjne wykonanie zadania zgodnie z przedstawionymi zaleceniami, dobry (db; 4,0) – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne; poprawne wykonanie zadania zgodnie z przedstawionymi zaleceniami, dostateczny plus (+dst; 3,5) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze pewnymi niedociągnięciami; niekompletne wykonanie zadania, dostateczny (dst; 3,0) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami; połowiczne wykonania zadania, niedostateczny (ndst; 2,0) – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, brak wykonania zadania

Literatura

Obowiązkowa

1. Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka, Warszawa 2008.
2. Kujawska M., Problemy współczesnej edukacji historycznej, Poznań 2001.
3. Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny, red. J. Maternicki, Warszawa 2004.
4. Współczesna edukacja historyczna. Doświadczenia. Oczekiwania, red. J. Budzińska, J. Strykowska, Poznań 2015.
5. Zielecki A., Wybrane zagadnienia z dydaktyki historii, Kraków 2007.
6. Rozporządzenia i opracowania dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu maturalnego z historii w ramach reformy oświaty.
7. Machałek M., Usowicz J., Jak pracować z uczniem zdolnym? Poradnik dla nauczycieli historii, Warszawa 2013.
8. Choińska-Mika J., Lorenc J., Mrozowski K., Oniszcuk A., Staniszewski J., Starczynowska K., Dobre praktyki w nauczaniu historii. Raport z badania jakościowego, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014 (w tym: Kodeks dobrych praktyk oraz Zasady upowszechniania dobrych praktyk).
9. „Doświadczając uczenia. Materiały pokonferencyjne”, Program Młodzież, Warszawa 2005.
10. Strona internetowa Olimpiady Historycznej.

Dodatkowa

1. Brudnik E., Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących, cz. 2, Kielce 2002.
2. Budzińska J., Historia w obrazach, czyli szkolne spotkania ze źródłem ikonograficznym, w: „Powtórka przed...”. IV spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Informator Instytutu Historii UAM, red. J. Dobosz, D. Konieczka-Śliwińska, Poznań 2010, s. 119–128.
3. Buehl D., Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się, przekł. B. Piątek, Kraków 2004.
4. Buksiński T., Interpretacja źródeł historycznych pisanych, Warszawa 1992.
5. Buzan T.B., Mapy twoich myśli, Łódź 1999.
6. Celarek B., Dąbrowski M., Jankowski B., Obidniak D., Żmijewski J., Projektowanie, w: Program Nowa Szkoła. Materiały szkoleniowe dla rad pedagogicznych, Warszawa 1999.
7. Giermakowski M., Źródła historyczne w edukacji szkolnej, Lublin 1999.
8. Jakubowska B., Metodologiczny wstęp do pracy ze źródłem historycznym, „Wiadomości Historyczne” 1, 2000.
9. Królikowski J., Projekt edukacyjny, Materiały dla zespołów międzyprzedmiotowych, Warszawa 2000.
10. Nauczyciel historii – ku nowej formacji dydaktycznej, red. M. Kujawska, Poznań 1996.
11. Niemierko B., Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki, Warszawa 1991.
12. Strykowski W., Audiowizualne materiały dydaktyczne. Podstawy kształcenia multimedialnego, Warszawa 1994.
13. Taraszkiewicz M., Jak uczyć jeszcze lepiej, czyli refleksyjny praktyk w działaniu, Warszawa 1998.
14. Way B., Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży, tłum. K. Pankowska, E. Nerwińska, Warszawa 1991.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	35
Przygotowanie projektu	15
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do doceniania roli nauk historycznych dla kształtowania różnorodnych więzi społecznych
HIS_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ustawicznego rozwoju własnych kompetencji humanistycznych, personalnych i społecznych
HIS_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnej ochrony i promocji wiedzy oraz dziedzictwa historycznego
HIS_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do umiejętnego i aktywnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz przekazywania wiedzy historycznej osobom zainteresowanym historią spoza grona specjalistów
HIS_K2_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do umiejętnego i aktywnego uczestnictwa w propagowaniu wiedzy oraz pamięci historycznej w zróżnicowanych środowiskach społecznych
HIS_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów, nie naruszając praw innych osób
HIS_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
HIS_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w sposób pogłębiony, uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki i technologie pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji
HIS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować problemy i hipotezy badawcze, stosując metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej problematyki badań historycznych
HIS_K2_U03	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony odwoływać się do teorii i paradygmatów badawczych w celu opracowania zagadnień i projektów odniesionych do wybranej wiedzy i problemów badań historycznych
HIS_K2_U04	Absolwent/ka potrafi stosować świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych w powiązaniu z humanistyką i naukami społecznymi w pracy badawczej i w popularyzacji historii
HIS_K2_U05	Absolwent/ka potrafi analizować, interpretować i wykorzystywać na potrzeby badawcze teksty historiograficzne oraz różnorodne nośniki pamięci historycznej
HIS_K2_U06	Absolwent/ka potrafi świadomie dobierać metody, narzędzia i techniki badawcze właściwe dla rozwiązania złożonego problemu badań historycznych
HIS_K2_U07	Absolwent/ka potrafi systematyzować informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych, wykorzystując bibliografie, pomoce archiwalne i bazy danych
HIS_K2_U09	Absolwent/ka potrafi opracować i przedstawić przy użyciu zaawansowanych metod i technik prezentacji wyniki pracy badawczej
HIS_K2_U10	Absolwent/ka potrafi kierować pracą zespołu i współpracować w celu realizacji projektów badawczych i popularyzujących wiedzę historyczną
HIS_K2_U11	Absolwent/ka potrafi formułować i uzasadniać w sposób krytyczny własne stanowisko dotyczące wybranych zagadnień życia społecznego w jego związkach z historią, wykorzystując zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze w zakresie historii
HIS_K2_U17	Absolwent/ka potrafi określać i oceniać krytycznie stan swojej wiedzy fachowej oraz wykorzystywać wnioski płynące z tej oceny w procesie uczenia się przez całe życie
HIS_K2_U18	Absolwent/ka potrafi korzystać z różnorodnych form technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu, a także oceniać i opracowywać pozyskane w ten sposób informacje
HIS_K2_U19	Absolwent/ka potrafi posługiwać się terminologią fachową w języku obcym nowożytnym w zakresie wybranych problemów badawczych historii

Kod	Treść
HIS_K2_U20	Absolwent/ka potrafi stosować różnorodne metody popularyzacji wiedzy historycznej w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym, politycznym i w kulturze w wymiarze lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym
HIS_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym sproblematyzowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu historii, prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej
HIS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią
HIS_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie złożone relacje i zależności pomiędzy przeszłością a teraźniejszością oraz ich wpływ na świadomość i tożsamość współczesnych jednostek i społeczeństw
HIS_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych odniesioną do wybranego problemu badawczego historii
HIS_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody badawcze, narzędzia i techniki typowe dla warsztatu historyka
HIS_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie zasady prowadzenia pogłębionej krytyki różnorodnych źródeł historycznych
HIS_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie zasady korzystania z różnorodnych źródeł wiedzy historycznej oraz ich przydatność w badaniach historycznych
HIS_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce historii wśród innych nauk, cele prowadzenia badań historycznych, a także miejsce i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
HIS_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk oraz zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka
HIS_K2_W13	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii historiografii oraz współczesne nurty i kierunki badań historycznych odniesione do wybranego problemu badawczego historii
HIS_K2_W14	Absolwent/ka zna i rozumie zmienność i rozwój poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej na temat przeszłości
HIS_K2_W17	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i rolę historyka w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym, politycznym i w kulturze w wymiarze lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym w kontekście działalności i oferty współczesnych instytucji popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną
D1.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów
D1.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym
D1.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej
D1.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D1.K5	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów
D1.K6	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych
D1.K7	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia
D1.K8	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu
D1.U1	Absolwent/ka potrafi identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi

Kod	Treść
D1.U2	Absolwent/ka potrafi przeanalizować rozkład materiału
D1.U3	Absolwent/ka potrafi identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania
D1.U4	Absolwent/ka potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów
D1.U5	Absolwent/ka potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy
D1.U6	Absolwent/ka potrafi podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym
D1.U7	Absolwent/ka potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne
D1.U8	Absolwent/ka potrafi merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu
D1.U9	Absolwent/ka potrafi skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów
D1.U10	Absolwent/ka potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym
D1.U11	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia
D1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych
D1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć
D1.W3	Absolwent/ka zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału
D1.W4	Absolwent/ka zna i rozumie kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno- komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym
D1.W5	Absolwent/ka zna i rozumie konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć
D1.W6	Absolwent/ka zna i rozumie metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym
D1.W7	Absolwent/ka zna i rozumie organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową

Kod	Treść
D1.W8	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych
D1.W9	Absolwent/ka zna i rozumie metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D1.W10	Absolwent/ka zna i rozumie rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny
D1.W11	Absolwent/ka zna i rozumie egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu
D1.W12	Absolwent/ka zna i rozumie diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności
D1.W13	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych
D1.W14	Absolwent/ka zna i rozumie warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej
D1.W15	Absolwent/ka zna i rozumie potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy